Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 829 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1886 (Ն. Տ.) 21 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1886 — 22 ՄՈՒՀԱՐԻՄ 1304

40 ՓԱՐԱ

ԱՌԱՒԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԹԷՍ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ, ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՎԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Նորատունկեան-Խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՎԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ԿԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գահեկան արժողութիւն	200
» » Վեցամեայ »	100
» » Եռամեայ »	50
Դուրսը » եւ տեղական թղթատարով տարեկան	240
Դուրսը համար եւ տեղական թղթատարով վեցամեայ »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան փոխարէն	56
» » վեցամեայ »	28

Դուրս ղրկուած յայտագրեր հարկաւոր է հրատարակութեան վրայ է. եթէ չեն հրատարակուիր նամակով պատճառները կը բացատրեն.

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Defirmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 8 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 1886

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ՓՈՒՂԿԱՐ ԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆՑ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆ ԵՒՐՈՊԻՈՅ ՎՐԱՅ

Մեծ-Սոպրանիէի ընտրութեանց արդիւնքն աւելցուց Եւրոպիոյ համակրանքը պուլկար ազգին վրայ։ Բայց ի Ռուսիոյ, ո՛չ մէկ Տէրութիւն դժգոհ է, մինչ Աւստրիոյ, Հունգարիոյ, Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Իտալիոյ և մինչեւ իսկ Գերմանիոյ մէջ, ժողովրդային կարծիքը կը գովէ Պուլկարաց կողմէն և լուրջ ընթացքն ի պաշտպանութիւն ազգային անկախութեան։ Այն մեծ թերթերը իսկ, ինչպէս Թայմս, որք առաջին դէպքերու տպաւորութեան ներքեւ կամ բաստառնէին Պուլկարներն երբեւ փոփոխամիտ ժողովուրդ, սկսած են ներբողելից բանիւք դրուատել պուլկարական գեղեցիկ յաղթանակը։ Սորին արտասուած ենք մեծագոյն մասն Թայմսի մէկ խմբագրականին, զոր Հեռագիրը ծանոյց Եւրոպական մամլոյն։ Ընթերցողք պիտի դիտեն անգլիական երեւելի թերթին լեզուի զգալի փոփոխումը։

Մեր մասին, չենք ըսած երբեք թէ արդի պայմանաց մէջ Մեծ-Սոպրանէի ընտրութիւնք խնամակալութեան անենպաստ արդիւնք պիտի տային։ Չենք կարծած երբեք թէ ազգային կուսակցութիւնը պիտի յաղթէր արդի խնամակալութեան օրով կատարուած ընտրութեանց մէջ։

Ո՛չ ոք կրնայ սակայն գուշակել թէ ինչ պիտի լիներ ընտրութեանց արդիւնքն, եթէ, Ռուսիոյ պահանջման համեմատ, քանի մը ամիսներ յետաձգուէին, և եթէ նոյն միջոցին խնամակալութիւնն իւրալով, Պ. Պ. Զանբոֆ և Պալապանոֆ կառավարութեան գլուխն անցնէին, ազդեցութեամբ ու ռուսական ոսկիներով երկիրն առաջնորդելու համար Ռուսիոյ դիրքը։ Պուլկարիոյ մէջ, ինչպէս ամէն թերակղզի ազգի մէջ, ընտրութիւնք սովորաբար օրուան կառավարութեան նպաստաւոր արդիւնք կուտան։ Գիտենք, օրինակի համար, թէ Սպանիոյ մէջ այնպէս է։ Պահպանողական Պ. Քանովասի օրով ընտրուած խորհրդարանին մէջ Պահպանողականք ստուար մեծամասնութիւն ունէին։ Ազատական Պ. Սագասդայի օրով ընտրեալ արդի խորհրդարանին մէջ ալ մեծամասնութիւն Ազատականաց է։ Նաև, գործնական մտօք ո՛րչափ էս կարեւոր լինի Մեծ-Սոպրանիէի ընտրութեանց արդիւնքը, հարկաւոր չէ չափազանցել անոնց կարեւորութիւնը։ Զանբոֆեանց ոյժն ի Պուլկարիա և ի Բու

չերկրական, որ քանի մը Տէրութեանց կողմէ կը հարուածուի միչտ, պէտք է պաչտպանուի ամենայն աղդուութեամբ։ Եպիսկոպոսները կը յարեն թէ մինչեւ իսկ բողոքական ազգեր, ինչպէս Անգլիա և Հոլլանտա, թէեւ իրենց հայրենեաց մէջ թոչակ չեն յատկացուցած կաթոլիկ կղերներուն, բայց դաղթականութեանց մէջ անոնց ապրուստին կ'օգնեն։ Ելմուտցոյցի Ցանձնախմբին որոշումը վերադրելով կաթոլիկ Եկեղեցւոյ դէմ թշնամութեան, Եպիսկոպոսները կ'աղաչեն Խորհրդարանին չներել որ Ֆրանսացի Եպիսկոպոսունք հարկադրին օտար երկրաց մէջ դրամ մուրալ, պահելու համար Ֆրանսայի օգտակար հաստատութիւնները։

ՍՊԱՆԻԱ. Կալէոդ, կաթոլիկ բահանայն որ սպաննեց Մատրիտի Ադրբիպիսկոպոսն անցեալ Մարկալարդին, հոկտ. 11ին ի մահ դատապարտեցաւ, յետո երկար դատավարութեան մը, յորում փաստաբանը ու քանի մը բժիշկներ ջանացին ապացուցանել թէ այս եկեղեցական պարբերաբար կը խելագարէր։ Կալէոդ կրցածն ըրաւ, բանտի մէջ և դատարանի առջեւ, համոզում գոյացնելու համար խելագար էր։ Բայց դատաւորը չհաւատացին, նկատելով նորա անցեալ կենցաղը։ Կալէոդի անբարոյական վարքն և գծուծ չարժառիթներն, որով կը մղուէր անձնական վրէժ լուծել, արժանաւոր Առաջնորդէ մը, որոյ արդար խստութիւններէն գանգատելու իրաւունք ունենալ կը արծէր, — այս ամենայն, հրապարակային դատավարութեամբ պարզուած, խորին զզուանք պատճառեցին սպանիացի ազգին յառաջդիմասէր մասին մէջ, որ կ'ուզայ ազգային կղերին մէջ մուտ դտած մոլութիւնները։

—Որոշուած չէ տակաւին թէ Կալէոդ քահանային դէմ արձակեալ մահուան վճիռը պիտի գործադրուի, թէ թնամակալ Թագուհին կենաց շնորհում և պատժոյ մեղմացում պիտի հրամայէ։

ԱՆԳԼԻԱ. Կլասկոյի արդրի ձուլարանատէր Պ. Թոմաս Լոքբրոպի, վերջերս վախճանեալ, կտակած է Էտինպուրգ քաղաքին 30.000 ոսկի, քաղաքին մէջ տնանկներ չունելու համար, ուր ալքատներ անվարձ պիտի բնակին, և եթէ չատ կրտսեր են, չարթիը 10 չիլին նպաստ պիտի ընդունին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռուսաստ. Խորհուրդն այսօր ի նիստ կը գումարի ի ներկայութեան Քաղաքական Ժողովոյ դիւանին։ Կը կարծենք դիտնալ թէ այս գումարման նպատակն է Ռուսական Խորհրդոյ կողմէ Վարչութեան ներկայացեալ ազգ. վարժարանաց բարեկարգութեան ծրագրոյն վրայ խորհրդակցութիւն մը կատարել։

Ազգ. Կեդր. վարժարանի Խնամակալութիւնը սեպտեմբերի վերջը կատարել տուած է գաւառներէն ուշ հասած 13 ուսանողաց քննութիւնն, և 5 պատանիներ կրցած են ստանալ ընդունելութեան համար հարկ եղած թիւերն։ Ցայտ է թէ մերժուած եւ դեռ չարձանագրուած աշակերտներն ազատ են ներկայանալ երկրորդ տարւոյ քննութեանց։

Այս առթիւ կը տեղեկանանք նաև թէ վարժարանին բնալուծական և բնագիտական գործիքներուն և քիմիական քարտէներուն մէկ մասն Եւրոպայէն հասած է արդէն և միւս մասը պիտի հասնի ի մօտոյ։

Վաղը, Ազգային ժողովոյ դումարումէն յետոյ, Քաղաքական ժողովը նիստ ունի ի Պարիսիզքարան։

Այդ նստին ներկայանալ հրաւիրուած են Խասգիւղի առժամեայ Թաղ. Խորհրդոյ անդամը։

Ցաւօք կը ծանուցանենք թէ Օտեսայի օսմանեան դեր-հիւպատոս ՁՈՆԻԿ ԷՖԷՆԴԻ ԵԱԶՐԱԶԵԱՆ սակաւօրեայ դառն հիւանդութենէ մը յետոյ, իւր մահկանացուն կնքեց երէկ գիշեր, յՕրթագիւղ, ի հասակի քսան և եօթ ամաց։

Ճանչելի էֆէնտի՝ լաւ դաստիարակուած, տաղանդաւոր ու համակրելի երիտասարդ մ'էր, եւ իւր մահ դառնութեամբ կը ընտ բոլոր զինք ճանչցողները։ Բազում տարիներ անցուցած է ի Փարիզ և մասնաւորապէս մշակած ֆրանսերէն լեզուն որով գրած իւր քերթուածներէ շատեր արժանացած էին Ֆրանսայի գրագիտական ընկերութեանց ոսանց գնահատման։ Ճանչելի էֆէնտի կանուխէն ընդդրկելով դիւանագիտական ասպարէզը, քիչ ժամանակուան մէջ կոչուած էր հիւպատոսական պաշտօններու և գեղեցիկ ասպարէզ մ'ուներ իւր առջեւ զոր կը փակէ իւր վաղահաս մահը։

Ցուզարկաւորութեան հանդէսը պիտի կատարուի վաղն առաւօտ, ժամ 4 ½ին, ի Ս. Աստուածածին եկեղեցին Օրթագիւղի, ուստից մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆէրի-գիւղի ազգային դերեզմանատունը։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ, ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱՔԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Ֆրանսայի Նախարարապետի մասնաւոր դիւանատան Նախագահ տօքթէն և այժմ Պէրլինի դեսպան Պ. Հէրպէրդի։

Նոյնպէս այլեալ կարգի պատուանշանք տրուեցան Ֆրանսայի Արտաքին գործոց Նախարարութեան պաշտօնէից ոմանց։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Երուսաղէմի Միւֆթի Մէհմէտ Թահիր էֆէնտիի։

Էվդաֆի Նախարարութեան վարչական ժողովոյ անդամ անուանեցաւ Սուրիոյ Էվդաֆի հաշուակալ Նուրի պէյ։

Իւլայի երկրորդ ատիճան տրուեցաւ Զկնարանի անօրէն Ալի պէյի։

ԴԱՏԱԿԱՆ ԲԱՐԵՆՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

Կը յիշուի թէ Դատական Նախարար Վսեմ. Ճէվտէդ փաշայի դատական բարենորդմանց ծրագրոյն մէջ կը դրուեր նաև Հաշտարար Դատարանաց կազմութեան առաջարկը։

Կայս. կառավարութիւնը նկատելով որ Նախնական և վերաքննիչ դատարանը արդէն ըստ օրինի արտօնեալ են ի հարկին հաշտարարութեան պաշտօնն ևս ի գործ դնել։ Նկատելով որ եթէ այդ դատարանք կազմուին իսկ, իբրեւ նագադահ միակ պաշտօնեայ մը ներկայ պիտի գտնուի և ոչ անդամք, որով դատարանին անունը չպիտի կրեն։ Նկատելով որ միւս դատարանք ևս ըստ օրինի այդ պաշտօնն ունին զոր կրնան ի գործ դնել դատի մը սկզբնաւորութեան և կամ վերջաւորութեան ատեն, որոշած է առայժմ դանց առնել Հաշտարար Դատարանաց կազմութիւնը։

* * *

Դատական Նախարարութիւնը նկատելով որ հարցաքննիչ դատաւորաց դէմ՝ լինելիք բողոքներու համար ըստ օրինի տրուած 24 ժամու պայմանաժամն անբաւական է այլեալ ձեւակերպութեանց կատարման համար, այս պայմանաժամն երեք աւուր բարձրացուցեր է։ Սոյն որոշման գործադրութիւնն արտօնուեցաւ կայս. Իրատէով։

ՓԻԼԻՊԷԷՆ ԼՈՒՈՒԵՐ

(Մասնաւոր ուղղեալ մասնաւոր թղթակցութենէն մը քաղուած)։

ՓԻԼԻՊԷ, 5/17 հոկտեմբեր,— Զերբակալութիւնք կը շարունակուին ասա։ Պ. Կէշոֆէ և Տր. Հաքանոֆէ յետոյ, բանտարկուեցան նաև. Պ. Պ. Նապօլիքոֆ, Բօքոֆ, Բրավարէֆ. Սդէֆան բահանան, Մարքոֆ եղբարք և ընդդիմադիր կուսակցութեան պատկանող ուրիշ անձինք։ Խնամակալութեան արքունական զրոյց տարածած են իբր թէ այս պարոնաք դաւադրութիւն մը նիւթած էին որ պիտի պայթէր երէկ գիշեր. միւնոյն աղբիւրէ բղխող ուրիշ զրոյցի մ'ալ նայելով, դաղտնի գումարման մը մէջ որոշեր են քաղաքը կրակի տալ։ Ուրիշ ամբաստանութիւնք ալ կը ծանրանան Պ. Պ. Կէշոֆի, Հաքանոֆի և անոնց կուսակցաց վրայ. կը ասի, օրինակի համար, թէ Էսկի-Զաղարա, Բարօֆէր, Բարլօվա, Հաճի-Էլէս քաղաքներն անոնց մէկ հրամանին կ'սպասէին յեղափոխութիւն հանելու համար ընդդէմ Խնամակալութեան և Ա. Բեւ. Բուսէլին իւր նախկին վիճակին մէջ վերահաստատելու, ընդ կուսակալութեամբ Կավրիէլ փաշայի։ Այս նպատակաւ թուրք, յոյն, քարատաղցի, մակեդոնացի, ալպանեացի եւ այլ ազգերէ դաղտնի գործակալներ կ'աշխատին եղեր։ Դարձեալ, կը պատմուի թէ զինուց մեծ մթերանոց մը երեւան եղած է. չգիտցուիր սակայն թէ ո՛ւր...։ Զերբակալեալ անձինք՝ չղթայակապ ճանբայ հանուեր են դէպ ի Սոֆիա։

Ճշմարտութիւնն այն է թէ, Խնամակալութիւնն հնարած է դաւադրութեան, յեղափոխական շարժման, քաղաքին հրկիզման վերաբերող և այլ բոլոր կեղծ լուրերն, որպէս զի կարենայ ազատիլ իւր հակառակորդաց ձեռքէն, յայտնոյս Պաքանաց, ըստ որում այդ հակառակորդք հեռագրեցեր երկիզալի երեւոյթ մը կ'առնուն և հանրային զգացումն անոնց կողմը կը հակի։ Ժողովրդեան դժգոհութիւնն օր աւուր կը սաստկանայ քաղաքաց ու գիւղերէից մէջ, ընդդէմ հաստատեալ կարգաց— կամ լաւ ևս անկարգութեանց։ Գիւղացիք՝ մնանկացած, կը մերժեն տուրք վճարել և հրացանի հարուածներով կ'ընդունին Խնամակալութեան հաւաքիչներն։

Ուրիշ պատճառ մ'ալ կայ օրուն համար Պ. Պ. Սդամպուլոֆ և Մուդբուրոֆ հրամայեցին այդ ձերբակալութիւնները։ Պարտման վիճակին բարձմամբ, ընդդիմադիր կուսակցութիւնը կը պատրաստուէր հրատարակել իւր լրագրերն. ի մէջ այլոց շաբթուս պիտի երեւէր Սէլէոնենին որոյ խմբագրութիւնն ստանձնած էին Պ. Պ. Կէշոֆ, Հաքանոֆ, Բրավարէֆ և միւս ձերբակալեալք։

Դուցէ այս իսկ է ձերբակալմանց բուն պատճառը, որուն համար հարկ դատուեցաւ դաւադրութիւն մը հանել։

Կատարեալ անիշխանութիւն կը տիրէ ասա։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

Առեւտրական եւ երկրագործական նախարարութիւնն աւարտելու վրայ է այն տեղեկագիր զոր կը ծրագրէ ի մասին ապահովագրական ընկերութեանց։

Այդ տեղեկագրով, յիշեալ նախարարութիւնը կ'առաջարկէ կանոնաւոր հսկողութիւն մ'ի գործ դնել Թուրքիոյ մէջ գործող ապահովագրական բոլոր ընկերութեանց վրայ, կարգելով Հայաստան յանձնաժողով մը որոյ պաշտօնը պիտի լինի մանրամասն տեղեկութիւններ քաղել այդ ընկերութեանց վրայ, օտար մայրաքաղաքաց օսմ. դեսպաններուն միջոցաւ։ Այս տեղեկութիւնք պիտի հրատարակուին, որպէս զի հասարակութիւն իրազէկ լինելով ապահովագրական ընկերութեանց դրամական կացութեան և միմեանց վրայ ունեցած առեւտրութեան, դիտակցաբար ընտրութիւն մը ընէ։ Այս կերպով այլ ևս տեղի չպիտի ունայ մայրաքաղաքիս դեսպանաց առարկութեան, որով չէին ուզեր կայս. կառավարութեան իրաւասութիւնն ընդունիլ օտարահպատակ ընկերութեանց գործառնութեանց մէջ։ Այժմ խնդիր չկայ ա՛ւ և է իշխանութիւն բանեցնել այդ ընկերութեանց վրայ, պահանջելով անոնցմէ ինչ ինչ ձեւակերպութեանց կատարումն և երկրին օրինաց հպատակութիւն։ Առեւտրական նախարարութեան տեղեկագիրը միմիայն Բ. Դրան հսկողութեան իրաւանց կը վերաբերի։

ԱՑՏՐՆԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Իզմիրէն Այտրն բանող օսմ. երկաթուղեաց ընկերութեան բաժնետէրաց ընդհանուր ժողովը սեպտ. 28ին գումարուեր է ի Լոնտոն, Քանոն-Սդրիդ, լսելու համար ընկերութեան գործառնութեանց 57րդ վեցամսեայ տեղեկագիրը զոր կարդացեր է Պ. Թ. Բուք՝ իբր քարտուղար վարչութեան։ Այդ տեղեկագրէն կ'երեւի թէ, 1886 յունիս 30ին վերջացող վեցամսեայ շրջանին մէջ ընկերութեան խառն հասութիւց գումարն է 76,997 ոսկի, մինչ 1885 տարւոյ միևնոյն ժամանակամիջոցի խառն հասոյթք հասած էին 90,009 ոսկւոյ։ Վերջին վեցամսէին մէջ ծախքերն ալ նմանապէս պակաս եղած են նախորդ շրջանէն, այսինքն 44,579 ոսկի, մինչ 1885ին եղած էին 48,752 ոսկի։ Վերջին վեցամսէի զուտ հասութիւց գումարն է 32,417 ոսկի, ընդդէմ 41,256 ոսկւոյ (1885)։ սակայն ամբողջ տարւոյ հասոյթք, այն է 1885 յունիսէն ց1886 յունիս, շնորհիւ փայրուն արդեանց 1886ի երկրորդ վեցամսէին, շատ աւելի են քան նախորդ միամեայ շրջանինն։ Այդ հասոյթք բարձրացած են 108,880 ոսկւոյ, այսինքն նախորդ տարիէն 7976 ոսկի աւելի. ընկերութեան ոչ մէկ տարւոյ հասոյթք բարձրացած են այսքան գումարի մը։ Ի բաց առեալ 1883-84 տարեշրջանն որոյ հասոյթք հասած էին 115,970 ոսկւոյ։ Այս տարուի երկաթուղեայ տնօրէն Պ. Էտ. Բիւրսէրի տեղեկագրէն կերեւի թէ ընկերութեան հասութիւց առաւելութիւնը կամ նուազումը մեծաւ մասամբ կախում կունենայ երկրին երկրագործական վիճակէն. աւասիկ այս մասին յիշեալ տեղեկագրի պարունակած ծանութիւնքն մէկ քանին.

«1886 յունիս 30ին վերջացող վեցամսէին մէջ, երկաթուղւոյ ամբողջ գծին վրայ երթեւեկութիւնը կանոնաւոր եղած են, առանց ծանր վտանգի մը ամենի տալու։ Այդ վեց ամսոց միջոցին, շահագործման խառն հասոյթք նախորդ տարւոյ մէ և նոյն շրջանի հասոյթէն 17,011 ոսկի նուազ եղած են, այս նուազման պատճառն է գնոց անկումն մը և արտածութեանց նուազումն։— Նոյն թուականին վերջացող 12 ամսոց մէջ խառն հասոյթք 2446 ոսկի աւելի եղած են նախորդ տարիէն. այդ ժամանակամիջոցին մէջ, թուղի, ձեթի, գարիի, բակալի և բամպակի փոխադրութիւնք մեծ ապէս նուազած են, սակայն այս նուազման փոխարէն զգալի առաւելութիւն մը տեղի ունեցած է խոզկալենի, մանաւանդ ցորենի փոխադրութեան մէջ. ուրեւորայ երթեւեկութեան հասութիւց մէջ տարբերութիւն մը չկայ։ Երկաթուղւոյ ամբողջ գիծն ու կայարանք անվթար պահուած են։ Գաղանիքի եւ Տէրմէնտիրի կայարանք ընդարձակուած են. շոգեկառքերը, կառքերն ու սայլերն պէտք եղած թուոյն կը համապատասխանեն։ Հնձոց արդեան վրայ ցարդ քարուած տեղեկութիւնք յոյժ անատոյգ են։ Սառորին գաւառաց մէջ արմնիք չատ մն այդ արդիւնք որ կը յուսացուէր տարիին, թէեւ առատ սերմնիք եղած էին։ Թէնիք և Ֆիթէնիք վերջին տարիէն աւելի բազմաթիւ են, իսկ խոշկանք նուազ։ Խաղոյի հունձքերն անցեալ տարւոյն հաւասար լինել կը խոստանան, եթէ սեպտեմբերի մէջ չանձրեւէ։ Սէրայքէոյի շրջակայ դաշտավայրեց տնօրէն սքանչելի էր երկու ամսոց միջոցին, սակայն ի վերջոյ օդերը փոխուելով հաւանաբար հունձքերը նախորդ տարիին նուազ պէտք լինին։ ընդհանրապէս բաւական և ուսամ տուտ լինել կը խոստանան։»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Գեղարուեստից վարժարանի տարեկան քննութիւնք կատարուեցան անցեալ հինգշաբթի Վ.Հ. Սուլթանի թիկնապահ Ահմէտ փաշայի նախագահութեամբ կազմեալ ընտիր մասնախմբի մը միջոցաւ։

Աւասիկ մրցանակի արժանացող աշակերտաց անուանքն.

Առաջին կարգի երրորդ տարւոյ աշակերտք.

Ի—ՆԷՆԷՐԷ ՊՈՍԿԷՐ

Թիւ աշակերտաց 9

Ղալիպ էֆ. —Ա. ատիճան Ա. մրցանակ
Վիչէն » —Ա. » Բ. »
Սիմոն » —Ա. » Բ. »

ԱՐՀԱՆԳԷՐՈՅԱՑ ԿԱՐԳ

Թիւ աշակերտաց 9

Իհսան էֆ.—Ա. ատիճանի Ա. մրցանակ
Պետրոս » —Ա. » Բ. »
Յակոբ » —Ա. » Բ. »

Երկրորդ կարգի երկրորդ տարւոյ աշակերտք.

ԳԷՆԷՐԱԼ ԹԱՆԻՆ

Թիւ աշակերտաց 9

Օշին էֆ. —Ա. ատիճանի Ա. մրցանակ
Միհրան » —Ա. » Բ. »
Ռիֆաթ » —Ա. » Բ. »

Երրորդ կարգի առաջին տարւոյ աշակերտք.

ԳԷՆԷՐԱԼ ԹԱՆԻՆ

Ոսկան էֆ. —Ա. ատիճանի Ա. մրցանակ
Ստեփան » —Ա. » Բ. »
Նաղարէթ » —Բ. » Բ. »

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳ

Երկրորդ տարւոյ աշակերտք.

Թիւ աշակերտաց 5

Թէյդի պէյ —Ա. ատիճանի Ա. մրցանակ
Ստեփան էֆ.—Ա. » Բ. »
Նիզամէտտին » —Բ. » Բ. »

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳ

Առաջին տարւոյ աշակերտք.

Թիւ աշակերտաց 9

Իհսան էֆ.—Ա. ատիճան Ա. մրցանակ
Ոսկան » —Ա. » Ա. »
Միհրան » —Ա. » Բ. »

Սերպիական դեսպան Պ. Կրուիչ եւ աւստրիական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. տը Դալ որ մայրաքաղաքս վերադարձած է, երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Վսեմ. Ցատեան էֆէնտիի հետ։

Ելմտական բարձրմանց Ցանձնաժողովն որ կը գումարի ընդ Նախագահութեամբ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, որոշեր է կառավարական պաշտօնատանց մէջ ևս ինչ ինչ խնայողութիւններ ընել որոց մասին տեղեկագիր մը պատրաստեր է։ Այս խնայութիւնք ի մօտոյ պիտի գործադրուին։

Ֆրանսական դեսպանն ու դեսպանուհին, ընկերակցութեամբ Պ. Լէոն Սէի, նախընթաց օր այցելեցին Տօլմա-Պաղչէի, Թօփ-Դարաքի եւ Պէլէրպէյի պալատները։ Վեհ. Սուլթանն յատկապէս իւր թիկնապահաց մին ղրկած էր, Մանդէպէլը կոմսն ու նորա մեծանուն հիւրն առաջնորդելու եւ զանոնք մեծարելու համար։

Շնորհիւ ջանից Ադր. Պոլսոյ մաքսատանց տնօրէն Ահմէտ Ֆեւզիլ էֆ.ի, այս տարի Պուլկարիայէն Ադր. Պոլիս ղրկուած ոչխարներէն 3000 ոսկւոյ չափ տուրք մը առնուած է։ Այսպիսի տուրք մը չիկար յառաջագոյն և Ֆեւզիլ էֆէնտի յաջողած է հաստատել զայն։

Թուրքօ-սերպիական երկաթուղեաց միացման գծի ճանբուն վրայ ծանր կռիւներ ծագած լինելով գործաւորաց միջեւ, ընկերութիւնը խնդրած է կայս. կառավարութենէն որ զինուորական զօրութիւն ղրկէ բարեկարգութեան և գծերու անվթար պահպանման վրայ հսկելու համար։

Էրզրումի զինուորական հրամատար Ֆէրիզ Զէրքէզ Մուսա փաշա արձակուրդով մայրաքաղաքս պիտի գայ։

Ադրիանուպոլսոյ կուսակալ Իզզէթ փաշա հեռագիր մ'ուղղելով ի կայս. պալատ, ծանուցած է թէ Ադրիանուպոլսէն մինչեւ Գարաճա-Ալի երկաթագուած հեռագրական թելերու չնութիւնը աւարտած լինելով հաղորդակցութիւնք սկսած են։

Երէկ, Նիկողոս անուն հայ արհեստաւոր մը Բերայէն Ղալաթիա իջնող թրամվէյի կառաց միոյն ներքեւ մնալով, անիւները մարմնոյն ու գլխուն վրայէն անցան ու խեղճ մարդը մեռաւ նոր ոճիրժամն։

Բէյթի դեր-տնօրէններէն Պ. Պովէ այս օրերս Ադր. Պոլիս ուղեւորած և անտի Մուսթաֆա-փաշայի սահմանագլուխը գնացած է, ընկերակցութեամբ մէկ քանի պաշտօնեից, տեղւոյն Բէյթի գործոց վրայ քննութիւն մը կատարելու համար։

ԴԱՏԱԿԱՆ

ԽՈՒՏՍԱՎԵՐՏԻ ԷՖ.Ի ԳԱՆԳԱՏՆ ԸՆԴԴԷՄ ԹԷՔԷԼԻԹԻ Ա. ՅՈՎՀՈՒՆՆԷՍ

Սոյն դատին չորրորդ նիստը տեղի ունեցաւ երէկ Առեւտր. Վերաքննիչ Ատեանին առջեւ և տուաց իւր մէկ ժամու հետաքրքիր ունկնդրաց թիւն ստուարացած էր այս անգամ։ Ժ. մը 7ը քառորդ անցած ատեանը բացուելով նախ և առաջ կարդացուեցաւ նախորդ նստին ատենագրութիւնը։

Յետ ընթերցման ատենագրութեան, Վսեմ. Նախագահ Յովհաննէս էֆէնտի Սուրմէնեան յայտարարեց թէ, Հանճարեղ Ատեանին որոշման, զոր տուած էր անցեալ նստին մէջ, թէ պէտք պահանջուած էր Թիֆարիզի Ս. դատարանէն խնդրոյ նիւթ եղող վճռագրոյ մ'ղրկելու, որոյ մէջ, ըստ Գօլօլեան էֆ.ի, արդարութիւններ և փոփոխութիւններ մուծուած են, կ'ըսուի, սակայն յիշեալ դատարանին նախագահին կողմէ տրուած պատասխանէն մը խնդացած է թէ այդպիսի մ'ղրկելու մը երբէք գոյութիւն ունեցած չէ։ Սա այս իրր պատճառ ցուցուած է թէ, խնդրոյ նիւթ եղող վճռագիրն ցար ըս ֆ-ին մը չէ այլ ֆ-ր-ըս ֆ-ին է մը, որոյ խմբագրութիւնը մի միայն դատաւորութեանց մէջոցին բանուած արձանագրութիւններէն կը քաղուի, առանց կանխաւ մասնաւոր մ'ղրկելու մը պատրաստուելու։

Վսեմ. Նախագահին սոյն յայտարարութեան վրայ ոտքի ելաւ Գօլօլեան էֆէնտի, և ըսաւ, թէ ինքն անցեալ նստին նոստատ ունեցած էր մի միայն իւր յարուցած գանգատներին ու ապացոյցներն զրաւիլ։ Թէ մոռացած իսկ չէր այն յայտնութեանց վրայ, զոր վերջէն ստիպուեցաւ ընել և որք կը ծառայէին հերքելու Ստեփան էֆ.ի սա թեզը՝ թէ խնդրոյ նիւթ եղած վճռագիրն ոչ ցարի եղանակաւ խմբագրած էր. թէ այն տեղն բնաւ չէր ուզած խորդանութեան (սախթէքարլըգ) յանցաւոր ամբաստանել զՍ. Դատարանն Թիֆարիզի։ Բայց, յարեց նա, քանի որ այսօր Վսեմ. Նախագահին յայտարարութենէն իսկ կը տեղեկանայ որ ֆ-ր-ըս ֆ-ին դրութիւնը կիրարուի յիշեալ դատարանին կողմէ, այլ ևս հարի չը տեսներ այդ-քան զգուշաւորութեան։ Ստեփան էֆ., մանաւանդ առաջին նիստին մէջ, վերատկար կը հռչակէր Քաղաքային Դատավարական օրինաց Իշխէնեա՝ ն էլ հնարեալի տրամադրութիւնքն կերեւի ասիայն թէ Ս. դատարանը վերատկար կը համարի նոնա օրինաց ուրիշ տրամադրութիւնքն ևս, ինչպէս են Աւեւտարական օրինաց Ցանձնաժողովն 33րդ եւ 36րդ յօդուածներն։

Հակառակ յիշեալ յօդուածոյ բացորոշ տրամադրութեանց, ոք կը գտնէ մանրամասնօրէն վճռագրոյ ֆ-ղ-ր-ներուն խմբագրութեան եղանակն ու զայնս ստորագրող անձանց հանգամանքն, յիշեալ դատարանն համարձակած է խնդրոյ առարկայ եղող վճռագիրը խմբագրել տալ առանց ֆ-ղ-ր-ի։ Նոյն ինքն թէ՝ վիրիզ պէյ, Ս. դատարանի նախագահին փոխարարանը դատաստանաց մէջ՝ որ իրր ոեանիկ ծառայելի յիշաց, երկար ատեն նախագահի պաշտօն եւս վարած է, և քանի գոգէտ մ'է, անկարող պիտի լինիր դատարանի արձանագրութիւններէն քաղուած օրէն յօրինել վճռագիր մը առանց կանխաւ ֆ-ղ-ր-ի մը չունենալու։ Այսպիսի անկարելիութեան մը ի տես ասելիք բան չը մնար ուրեմն, այլ միայն ընդունիլ թէ իրօք կայ ֆ-ղ-ր-ի մը, որ հիմն կը կազմէր յիշեալ վճռագրոյն, և այդ ֆ-ղ-ր-ն անհետացուցած է։

Գօլօլեան էֆ. մերժեց նաև զայն պատճառաբանութիւնն, որով Ս. դատարանի նախագահն կարդարացնէր յիշեալ վճռագրոյն խմբագրութեան եղանակն, առանց ֆ-ղ-ր-ի։ «Վերոյիշեալ վճռագիրն, ըսաւ, «երբէք կարելի չէ նկատել իբր ֆ-ր-ըս ֆ-ր-ի։ Եթէ ունի վճռոյն կանխաւ գոյութիւն, 3000 ոսկւոյ չափ տուրք մը առնուած է։ Այսպիսի տուրք մը չիկար յառաջագոյն և Բեւամիլ էֆէնտի յաջողած է հաստատել զայն։

Թէվֆիզ պէյ, որ ուժգնապէս բողոքեց Խիւսաւէրտի էֆ.ի փաստաբանին վերոյիշեալ ամբաստանութեանց դէմ, եւ գիտել տուաւ Ատենին, թէ Գօլօլեան էֆ.ի ամբաստանութիւնքն, որոց հիմն էր գոյ ենթադրեալ ֆ-ղ-ր-ի մը սրբագրութիւնն ու անհետացուցը՝,—հիմնապէս կը տարբերին անոնց ի հաստատութիւն յաւալ բերուած փաստերէն,—որք հիմնեալ են սա իրողութեան վրայ թէ հակառակ օրինաց բացորոշ տրամադրութեանց, խնդրոյ նիւթ եղող վճռագիրն առանց ֆ-ղ-ր-ի յօրինեալ է։ Բայց ա՛յլ է վճռագիր մը ֆ-ղ-ր-ի մը հիման վրայ խմբագրել, և վերջէն այդ ֆ-ղ-ր-ին էլ փոփոխութիւններ մուծանել, եւ այլ է բնաւ ֆ-ղ-ր-ի չունենալ եւ դատաստանութեանց արձանագրութիւններուն ամբողջութենէն յօրինել վճռագիրն, հակառակ օրինաց ծանուցեալ յօդուածոց տրամադրութեանց։ Ատենս երկուքն կամ մին եւ կամ մի՛ սը։ Կա՛մ Գօլօլեան էֆ. պարտի բաւականանալ առաջին ամբաստանութեամբն եւ զայն ապացուցանել, եւ կա՛մ երկրորդով պէտք է յեւս կոչէ միւս առաջին ամբաստանութիւն։ Եւ յիրաւի, եթէ ֆ-ղ-ր-ի իրօք չունի, անոր սրբագրութենէն կամ փոփոխութենէն ճանաչ անտեղի կը լինի, իսկ եթէ ֆ-ղ-ր-ի մը կայ, օրինաց զանգուած այլ ևս չը մնար։

«Բայց մենք, յարեց Թէվֆիզ պէյ, «յայտարարած ենք եւ կը կրկնենք որ յիշեալ վճռագիրն առանց ֆ-ղ-ր-ի խմբագրուած է, որպէս կը խմբագրուին ֆ-ր-ը-ը ֆ-ր-ի-ներու վճռագիրք, պարզապէս «ընդօրինակելով արձանագրութիւններն և «որոշումներն։ Եթէ ֆ-ղ-ր-ի մը իրօք պատ«րաստուած լինէր, ի՞նչ չան կար մեզ հա«մար զայն անհետացնելու մէջ, մինչ «նոյն ֆ-ղ-ր-ն բուն իսկ դատարանի ար«ձանագրութեանց (ջրդ) հարազատ քաղ«ուածը չը պիտի լինէր։ Ի՞նչ տարբերու«թիւն կը կարծէ, ուրեմն, գտնել Գօլօլ«եան էֆ. յիշեալ արձանագրութեանց եւ «վճռագրոյն մէջ, Այս պատկառելի Ատ«եանը թո՛ղ հանի անգամ մը բաղդատել «զայնս, եւ վերահասու պիտի լինի ճշմար«տութեան։ Եթէ ենթադրենք իսկ վայրկեան մը թէ Գօլօլեան էֆ.ի ըսածին «նման ֆ-ղ-ր-ի մը արդէն շինուած էր «խնդրոյ առարկայ եղող վճռագրէն տար«բեր պարունակութեամբ, այն ատեն ապէ«սպիսի ֆ-ղ-ր-ի մը դատարանի արձանա«գրութեանց կատարելապէս չպիտի համա«պատասխանէր, քանզի եթէ հա՛ պատաս«խաներ, չը պիտի տարբերէր նոյն իսկ «վճռագրոյն պարունակութենէն։ Արդ, «քանի որ յիշեալ վճռագիրը լիովին կը «համապատասխանէ վերոյիշեալ արձանա«գրութեանց, պէտք կը լինէր հետեւցնել, «թէ անոնց չը համապատասխանող կար«ծեցեալ ֆ-ղ-ր-ն չէ՛ գործածուած Ս. «Դատարանի կողմէ,—Ի՞նչ տեսիլ ուրեմն «կուզէ տեսնել Գօլօլեան էֆ. կարծեցեալ «ֆ-ղ-ր-ի մը անհետացման մէջ, որ գոր«ծածուած չը պիտի լիներ եւ անհամա«պատասխան պիտի լինէր բուն իսկ արձա«նագրութեանց։»

Անոնցմէ յիշեալ վճռագրոյն բնութեան, Թէվֆիզ պէյ պնդեց թէ ֆ-ր-ը ֆ-ր-ին մ'է այդ, քանզի խնդրոյ վերջինանպէս լուծած չէ։ «Ինչպէս վճռագրոյն ընթերցու«մէն պիտի տեսնուի, ըսաւ, Միւսիւ Լո«ռանսօ իւր դեսպանատան ֆ-ֆ-ին երկու «գան կը պահանջէր. նախ՝ իրեն վճռա«եալ հանքանիւթերն, և երկրորդ՝ վնասուց «հատուցումն։ Ս. դատարանն իւր յիշեալ «վճռով մի միայն առաջին խնդիրը լու«ծած էր, եւ երկրորդին քննութիւնն ու«րիշ օրուան մը ձգած էր։ Արդ՝ քանի որ «Լորանսոյի դատն ամբողջապէս վճռուած «չէր, հարկ չկար որ առաջին մասին վերա«բերեալ վճռագրոյն խմբագրութեանը հա«մար յատուկ ֆ-ղ-ր-ի մը պատրաստուիր «կանխաւ, և քանի որ վճռագրոյն և արձանագրութեանց պարունակութիւնք հա«մաձայն են իրարու, հակառակորդ կողմը «զրկանք մը կրած չլինիր եւ հետեւաբար «պատճառ մը չունենար գանգատելու։ Ե-«թէ Գօլօլեան էֆ. մէկ նոտին ֆ-ղ-ր-ի մի «սրբագրութեան խնդիր մը և սոյն նոտին «ալ առանց ֆ-ղ-ր-ի վճռագիր խմբա«գրուած լինելու թերութեան խնդիր մը «կը յարուցանէ, յայտնի կ'երեւի թէ իւր «նպատակն է միայն արդէն վճռոյ կէտին «հասած խնդիր մը, —որպէս է սոյն էֆէ«ֆէյի խնդիրն, —պատճառ ման կամ այլա«ւեանների քննութեան յանձնել տալով «երկարելու պատճառ լինիլ։ Գալով Միւսիւ «Լորանսոյի 240 ոսկի ֆ-ր-ի վճարելուն, այդ «գումարը դատարանին ստուգիւ ստացած «է, և ոչ թէ դատաւորաց գրպանը մնած։»

Թէվֆիզ պէյ սոյն դատաստանութեան հետեւեցաւ Ստեփան էֆ.ի մի քանի բացատրութիւնքն, որք կ'ուզէին Գօլօլեան էֆ.ի սա թիւրիմացութիւնն, իբրեւ թէ Ստեփան էֆ. առաջին նստին մէջ էնթէռեսան էլ հիւսէյնի օրէնքն հաշուած լինի։ Հերքելով զայս, Ստեփան էֆ. ըսաւ թէ ինք ընդհակառակն պարտաւոր է յարգել և կը յարգէ ամեն օրէնքներն։ Ուրիշ բան է թէ ինք թերեւս ունենայ կարծիքներ յիշեալ էնթէռեսի տրամադրութեանց մասին, զոյս պատրաստ լիներ տալ Պեռական Պարդոյ օրէնդիր ժողովոյն, եթէ սա հրաւիրէր զինքն տալ գիւր կարծիքն իւր գործող դատաւոր, ինչպէս օրէ

Միւսիւ Ժ. Լօրանտոյի դատին երկրորդ մասն՝ այն է վնասուց հատուցման խնդրոյն քննութիւնն ուրիշ օրուան ձգուած է։

Վեր. Նախագահ՝ վճռագրոյն որոշման մասին ամփոփական ընթերցումն հրամայեց, յորմէ ստուգուեցաւ Թէվֆիք պէյի յայտարարութիւնն. և երբ Գօլօլեան էֆ. կուզէր Ֆրանսայի խնդրոյն վրայ դարձեալ խօսիլ, Նախագահ էֆէնտին ընդմիջեց զայն, դիտել տալով թէ՝ խնդրոյ առարկայ եղող վճռագրոյն բնութեան և Ֆրանսայի հարկին վրայ կարծիք յայտնելը դատարանին անկ է, —իրը դատարանին յատուկ և ներքին կանոնագրութեան խնդիր,— և ծանոյց թէ Գօլօլեան էֆ. պարտի այդ խնդրոյն վրայ այլ եւս չխօսիլ։

Գօլօլեան էֆ. պնդեց յայնժամ իւր նախորդ եղրակացութեանց վրայ, և յարեց թէ իւր փաստերն որք այն դատաստանութեանց միջոցին ցարդ 9ի բարձրացած էին, այսօր միով եւս աւելցած են Ֆրանսայի խնդրով, և այս տան փաստերու հիման վրայ պահանջեց Ա. Դատարանի անդամոց դատապարտութիւնն։ Հանդերձ օրինական հետեւանօք։

Վեր. Նախագահն հարցուց ազա Ընդհ. Դատախազին թէ ինք ունի՞ դիտողութիւններ հաղորդելու առ Ատեանն։ Ընդհ. Դատախազը պատասխանեց թէ իւր դիտողութիւններն ընելէ յառաջ (գլխաւորաբար, խնդիրը պատժական առնին յանձնելու կամ չյանձնելու մասին) հարկ կ'զգայ ուսումնասիրել այն դատին վերաբերեալ թուղթերը։

Վեր. Նախագահը կը յետաձգէ ուրեմն նիստն յաջորդ շրջեքշաբթի օրուան (14 հոկտեմբեր)՝ որ ատեն յիշեալ թուղթերն յանձնուելով Ընդհ. Դատախազին պիտի ուսումնասիրուին, և յաջորդ նստին՝ յետ ընթերցման այս վերջնոյն դիտողութիւնները, վիճաբանութիւնք փակեալ պիտի հռչակուին։

Նիստը փակեցաւ ժամը 9 ½ին։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԻՐՔ

ԱԺԱՆՆ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 20 հոկտ.

Ժ. տէ Տէպ կը հաւատայ թէ համաձայնութիւն մը գոյացած է երից Կայսրութեանց միջոցին ցարդ 9ի բարձրացած էին, այսօր միով եւս աւելցած են Ֆրանսայի խնդրով, և այս տան փաստերու հիման վրայ պահանջեց Ա. Դատարանի անդամոց դատապարտութիւնն։ Հանդերձ օրինական հետեւանօք։

Սոֆիա, 20 հոկտ.

Փիլիպէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ քաղաքին ոստիկանութիւնը չաբաթէն կիրակի լուսնոյս գիշերը ձերբակալած է ռուս կոչակցութեան պետերն և շրջոցուելիք թէ ո՛ւր տարեր է։ Ռուսական հիւպատոսարանը զինուորներով շրջապատած էր ձերբակալութեանց միջոցին։

Սոֆիա, 20 հոկտ.

Բալքանա զօրավարը ծանուցագրով մը կը բողոքէ պուլկարական իշխանութեանց տարաքնեռուն դէմ ռուս հպատակաց նեղկամութեան։ Հաւանական է որ այս ծանուցագրոյն պատճառը լինի Փիլիպէի ձերբակալութիւնը։

Բարիզ, 20 հոկտ.

—Ներքին գործոց նախարար Պ. Սառէն եւս առաւ հրաժարականը, նախարարութիւնն եւ Երեսփոխանաց ժողովն մնծամասնութիւն հաստատելու Թեամբ ճանչնալով թէ ժողովի քուէարկութիւնն, որ պատճառ եղած էր հրաժարման, սխալ մարդիկնք էր։

Եղեւամոց նախարար Պ. Սաստ-Գաւնոյ նմանապէս եւս առաւ հրաժարականը։

ԱԺԱՆՆ ՌԻՒԴԷՐ

ՏԷՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.

Բեռլրպուրգ, 20 հոկտ.

Անոնց մեծ ակրութիւնք, ինչպէս նաեւ Անգլիա, բացորոշ ապահովութիւն տուին Բեռլրպուրգի դահլիճին թէ ոչ միայն Շալտոն Պ. դէնեպէրին իշխանին վերընտրութեան, հապա նաեւ պիտի ընդդիմանան եթէ վերընտրուի մեծ Սալիսպիրէին։

Լոնտոն, 20 հոկտ.

Պիր հանիոյ անգլիական զօրաց ընդհանուր հրամանատար Մաքֆէրսոն զօրավարն այսօր մեռաւ իւրում։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՑ ԳՈՐՍՈՒ

Ղալաթիա, 9 հոկտ.

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՔԱԹՂԹՈՒ

Օսմանեան Քանսոլիտ

		Դահեկան	
Երեկ երեկոյ գոց. (Միաց. D. Սերի Գ. Կ.		15	2
Գօրսային գոցուելէն վերջը	»	15	2
Բերայի մէջ	»	—	—
Առաւօտուն բացուելուս	»	15	6
Բարձրագոյն գին	»	15	6
Նուազագոյն »	»	15	6
Կէս օրին		15	

ԻՍԹԻԴՐԱՔԸ ՏԱԼԻԼԻ

Երեկ երեկոյ	31	24
Այս առաւօտ	32	
Կէս օր	31	35
Փոխառութիւն (1858)		
» (1862) A. Սերի	22	20
» (1860)		
» (1863) B. » »	14	10
» (1872)		
» (1865)		
» (1869) C. » D.	15	6
» (1873)		

ԻՆՊԻՓԻԷ Եգիպտական

Երեկ երեկոյեան գոցուելուս	83	
Այս առաւօտ բացուելուս Գ. Կ.	83	10
Կէս օրին	83	10

ԲԱԺՆԵՑՄՈՒՆՔ

Օսմանեան ժէնէրալ Գ. Կ. Ընդ.Լիր	3	10
Քրեսթի ժէնէրալ Գ. Կ. Օսմ. »	5	22
Պանք տը Գոնս » »	4	35
Օս. Շանժ է վալեօր » »	3	15
Թրամուէյ » »	282	½
Ռուսէլիի երկաթուղի Ֆր.	33	75
Պրիկասիոն տը Բրիօրիթէ »	—	
Սանեթուղի Լաբրիսի »	72	

ԸՆԹԱՑՔ ԳՐԱՄԱՑ

Օսմանեան բանկ	100	
» Ներքինոց	87	32
Եդիկան »	110	12
Բ. Իմբերիալ	90	6
Միլից	51	15
Ուղղիթ Թղթագրամ	9	46
» արծաթ	88	25
Յորդն	8	32
Էֆ. արծ. (տարբ.)	108	2
Կինոց	102	30
Գինոց	102	10
Էֆ. դրեք	98	10
Սաս. դրեք	15	25

ՍՈՒՐԻՈՅԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

Լաոտոն, 20 Հոկտեմբեր. ժամ 5 վայր. 15 երեկ.

Գր. ցանգարէ	104	
Ֆր. » Սերի Դ. բացուելուս	13	5/8
» » » գոցուելուս	13	11/16
» » » Ա.	22	1/2
» » » Բ.	14	1/8
» » » Գ.	13	5/8
Թօման 1871	72	1/2
» 1877	84	1/2
Ռուք Օթօման	9	7/8
Ռուսական փոխառ. 1873	97	3/4
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	76	3/8
» առանձն. (բրիվիլեժիէ)	95	1/8
Սպա Սանիէ	72	1/4
Սանիէալ (փոխառ. Լաֆիլը)	95	1/4
Ունգարական պարտաթուղթ 40%	—	—
Պանանակութիւն Բարիզի վրայ	—	—

Վիէննա, 20 Հոկտեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Պանանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125	60
Օսմանեան երկաթուղի	46	40

Բարիզ, 20 Հոկտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկ.

Ֆրանսական Ռանթ 4 ½ %	110	40
» » 3 %	82	52 ½
Օսմանեան քանսոլիտ Սերի Դ. բացուելուս	43	87 ½
» » » գոցուելուս	43	87 ½
» » Սերի Բ.	44	20
» » Գ.	42	80 (°)
Օսմանեան երկաթուղի	33	75
» Լիբանի բանկեթուղթք	—	—
Լանք Օթօման	501	25
Երեսի Լիոնէ	580	
» Ֆոնսիէ	1411	25
Սանիեսամն Լիոնի	1270	
Լուէզի Ջուանցք	2082	50
Իտալական 5% 1877ի	101	3/4
Իսպանական Ռանթ	101	05
Եգիպտական միացեալ	388	75
Պրազիլական (արտաքին)	63	1/8
Հիբրիթէ Թիւրք	345	
% Հելլինական	292	50
Հէք Լոնտրայի վրայ	25	33

ԲԱՐԻՋ ԲԹԹԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 20 Հոկտեմբեր, ժ. 10 վ. 30 երեկ.

Ֆրանսական Ռանթ 4 ½ %	—	—
Օսմանեան քանսոլիտ Սերի Դ.	43	92 ½
Եգիպտական	388	75

ԱԶԳԱՅԻՆ ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՀԱՆԴԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ Ս. ԵՐՈՒՍԱՂԻՄԱՑ

Ժ. Յ—յալ՝ ՊԷՇԻԿԹԱՇ

Տիգրան Եազըճեան 40 զրշ., Շերին Գրիգորեան 20, Կարապետ Նշանեան 10, Մարտիրոս Բեռվէյեան 10, Տիգրան Ներսէսեան 10, Կարապետ Մարկոսեա 10, Ստեփան Աւետիսեան 10, Մաքսուտ Սերովբէեան 10, Նշան Գաւրիէլեան 10, Զորայ Կիրակոսեան 10, Օգաստն Էշենեան 10, Կարապետ Սիմոնեան 10, Եդուարդ Իսթիճեան 10։

3 տական զրշ. վճարած են Տէարք

Մելիք Յակոբեան, Նշան Նիկողոսեան, Երանուհի Նշանեան, Ազատ Յակոբեան, Անդրանիկ Ազատեան, Մաքսուտ Ազատեան, Միքրիչ Ստեփանեան, Կարապետ Ստեփանեան, Աստեփան Միքրիչեան, Գէորգ Միքրիչեան, Հարպիկ Մարտիրոսեան Յովհաննէս Քէրէստէճեան, Արմենակ Քէրէստէճեան, Լեւոն Յովհաննէսեան, Արշակ Բիւզանդեան, Գաբրիէլ Բիւզանդեան, Նիկողոս Յովհաննէսեան, Յակոբ Յովհաննէսեան, Գէորգ Յակոբեան, Անդրանիկ Յովհաննէսեան, Սահակ Տ. Աբրահամեան, Օնոնիկ Սահակեան, Արամ Սահակեան, Տիգրան Մանուկեան, Գրիգոր Յակոբեան, Գէորգ Գրիգորեան, Կարապետ Գէորգեան, Մարտիրոս Գէորգեան, Գաբրիէլ Ռոհէճանեան, Գրիգոր Միքրիչեան, Գասանիկ Միքրիչեան, Միքայէլ Միքրիչեան, Ստեփան Միքրիչեան, Արամ Միքրիչեան, Յարութիւն Գազրոսեան, Սահակ Մերճանեան, Աբրահամ Սահակեան, Կարապետ Գէորգեան, Սերովբէ Յովհաննէսեան, Բերովբէ Սերովբէեան, Թովմաս Յակոբեան, Հրանտ Թովմասեան, Իգնատիոս Գասպարեան, Գէորգ Օհանեան, Մարգար Պետրոսեան, Գէորգ Մարգարեան, Գասպար Աշչիկեան, Միսաք Մարտիրոսեան, Եղնոր Ղազարոսեան, Յովհաննէս Գրիգորեան, Կարապետ Յովհաննէսեան, Արմենակ Կարապետեան, Գրիգոր Յակոբեան, Արմին Յակոբեան, Խաչիկ Մարտիրոսեան, Հայկ Գարրիէլեան, Սեպուհ Եկիկեան, Կիսարկ Առաքելեան, Գրիգոր Արամեան, Արամ Ալիքսանեան, Միրհամանցասանեան, Բատրիկ Մարգարեան, Սիմոն Մարգարեան, Յովհաննէս Յովհաննէսեան, Արմին Ստեփանեան, Յովհաննէս Տ. Խաչատուրեան, Նիկողոս Ձիլանեան, Ձիլան Միսակեան, Տիրան Էդնանեան, Առաքել Պողոսեան, Սարգիս Առաքելեան, Յարութիւն Առաքելեան, Գրիգոր Պապասեան, Գասպար Կարապետեան, Գրիգոր Գասպարեան, Կարապետ Գրիգորեան, Թովմա Միքայէլեան, Լեւոն Խաչիկեան, Գրիգոր Բրլսեան, Պետրոս Ադամեան, Խաչիկ Յակոբեան, Արմին Յակոբեան, Միհրան Յարութիւնեան, Լեւոն Յարութիւնեան, Խաչիկ Մարտիրոսեան, Սերովբէ Մաքսուտեան, Վահրամ Նշանեան, Զարեհ Նշանեան, Եսպիան Միքրիչեան, Ատատուր Պետրոսեան, Յովհաննէս Պողոսեան, Երուանդ Յարութիւնեան, Սմբատ Դանիէլեան, Կարապետ Դանիէլեան Սեդրաք Բարսեղեան, Յովհաննէս Պաղտասարեան, Ալիքսան Պաղտասարեան, Աբրահամ Յովհաննէսեան, Տիրան Օհանեան, Գասպար Միքայէլեան, Յովսէփ Միքրիչեան, Յարութիւն Ա-

ռաքելեան, Բիւզանդ Յակոբեան, Տիգրան Մինասեան, Մելոն Գրիգորեան, Եղնոր Մելոնեան, Բարսեղ Աշչիկեան, Հրաչեայ Բարսեղեան, Պողոս Սարգիսեան, Յակոբ Միքրիչեան, Միքրիչ Յակոբեան, Գաբրիէլ Յարութիւնեան, Միհրդատ Վարդանեան, Պողի Կարապետեան, Կարապետ Պալեան, Խաչիկ Մանուկեան, Միքրիչ Աշչիկեան, Գեւորգ Աշչիկեան, Արմի Միքրիչեան, Միքրիչ Գէորգեան, Գէորգ Միքրիչեան, Միրհան Եղնիկեան, Գէորգ Եղնիկեան, Գրիգոր Յովհաննէսեան, Մատթէոս Մարգիսեան, Բակէնտր Սահակեան, Բրլս Յարութիւնեան, Խաչիկ Աւետիսեան, Գասպար Յովհաննէսեան, Արշակ Յարութիւնեան, Հարմարձում Յարութիւնեան, Կարապետ Պարտասարեան, Արմին Կարապետեան, Յովհաննէս Կարապետեան, Կարապետ Յովհաննէսեան, Միքայէլ Կարապետեան, Պարոն Խաչատուրեան։ Գումար 853 զրշ.

Նախորդ ցուցակին գումարը 1015, համագումար 1870 զրշ.։

ԳԱՂԱՒԱՐԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ՄԻՏՔ ԱԼԻՔ» ԹԷՎՖԻԿ ՖԱՇԻՆԵՐՈՒ ԳԱՂՈՒԱՌ

ԿԱՐԻՆ

Սեպտ. 26.—Գաւառական Ընդհ. ժողովը նիստ ունեցաւ անցեալ կիրակի, ամսոյս 24ին, և գլխաւորաբար նոր ընտրութիւններով զբաղեցաւ։ Ա. Դ առաջին նիստն էր Ս. Առաքնորդին էջմիածնէն դառնալէն յետոյ, ուստի եւ յատուկ բանախօսութեամբ բացաւ նիստն, և հնորհակալութեան և յորդորանաց խօսքեր ուղղեց ժողովոյն։

—Դաւառ. Վարչութեան երկամեայն լրացած էր անցեալ մայիսին, և միայն Դեր. Առաքնորդի ուղղութեան համար նոր ընտրութիւնն յետաձգուած։ Եկեղեցական Համագումար ժողովը չորեքշաբթի օր գումարուած և եռապատիկ ցանկ պատրաստած էր, և այս ցանկին վրայէն հետեւեալ կրկն. ժողովը կազմուեցաւ։ Բաղաքի քահանայներէն ընտրուեցան Տ. Գրիգոր Արծնեան, Տ. Համապատ Ֆրոյեան, Տ. Մկրտիչ Թորոսեան, Տ. Անդրէաս Պողատեան։ Իսկ գիւղերու քահանայներէն ընտրուեցան Տ. Յարութիւն Կուրչինեան Իլիճայի, Տ. Գաբրիէլ Զրմնրեան Կանայ, և Տ Սահակ Էլպէկեան Զիթողի։

—Բաղաքական ժողովոյ անդամակցութեան ընտրուեցան. Կարապետ էֆ. Պալլարեան, Կարապետ էֆ. Տ. Ազարեան, Թադէոս էֆ. Հանէսեան, Յակոբ էֆ. Համամճեան, Յարութիւն էֆ. Ղէնէվիւրեան, Աւետիս էֆ. Վարդանեան, և Ազաման էֆ. Երկանեան։

—Ընդհանուր ժողովոյ մայր դիւանն ալ նորոգուեցաւ հետեւեալ կերպով. Մկրտիչ էֆ. Պալլարեան՝ առաջին ատենապետ, Յովհաննէս էֆ. Տ. Մելքիսեդեկեան առաջին ատենադպիր, Յակոբ էֆ. Տիրացուեան՝ երկրորդ ատենապետ եւ Պողոս էֆ. Թումայեան՝ երկրորդ ատենադպիր։

—Վարչութեան ժողովք տակաւին իրենց դիւանները չեն կազմած, սակայն երկու ճիւղերն ալ լաւ տարրներով կազմուած են և կարնեցին լիապէս է որ արդիւնաւոր պաշտօնավարութիւն պիտի ունենան։

ԽՈՐ-ՎԻՐԱՊ

Ես վաղուց ցանկանում էի տեսնել այն նուիրական սրբավայրը, որի մէջ Հայաստանեայց Նախկին Հայրապետը Ս. Գրիգորը 286 թուին, ի ը քրիստոնէական գաղափարը Հայերի մէջ տարածելու համար, դառաջ Տրդատի հրամանով 15 տարի սոսկալի տանջանքներ կրեց այն տարտարոսի մէջ։ Ա.յդ իսկ նպատակով անցեալ օգոստոսի 23ին դուրս եկայ Երեւանից, ինձ հետ ուղեկցելով քանի մի ընկերներ։ Ա.յդ օրը մենք էջմեանեցինք Ղարահանդարձ հայաբնակ գիւղում իմ ճանապարհորդակից ընկերոջ բարեկամի տանը՝ գիշերը հանգիստ առնելու համար։ Շնորհակալութեան արժանի հիւրասիրութիւն գտնելուց յետոյ, մենք առաւօտեան 4 ժամին պ. Հ.ի տանից դուրս գալով շարունակեցինք մեր ուղեւորութիւնը. արդէն 7 ժամն էր երբ մենք հասել էինք վանքը։ Խոր-Վիրապը գրաւնվում է Երեւանից ուղիղ դէպ հարաւ 35 վերստ հեռաւորութեամբ։ այդ տեղ դնում են արքունի ճանապարհով 30 վերստ մինչեւ հայաբնակ Իւվալ գիւղը, իսկ այդ գիւղից, շեղուելով ճանապարհի ուղիղ դծից, 5 վերստաչափ դէպ հարաւ կողմնակի ճանապարհով հասնում են վանքը։ Իւվալից դուրս եկած ժամանակ աչքի է ընկնում այն բարձրաւանդակը, որի վերայ շինուած է Խոր-Վիրապի վանքը, որը երեւում է միայն բարձրաւանդակին մօտեցած ժամանակ։ Մինչդեռ մեր փոքրիկը նոր էր հասնելու պարապին՝ ես ցած իջայ փուրդմից և հետ լուսն շարունակեցի բարձրանալ բարձրաւանդակի վերայ։ ճանապարհը կէս վերստաչափ բոլորովին խճուղու նման յարմար և դեղեցիկ շինուած էր, ինչպէս լսեցի, արժ. Գրիգոր վարդապետ Տէր Ստեփաննոսեանի աշխատութեամբ։ Երբ մենք մօտանք վանքի դաւիթը, ես հարկ համարեցի նախապէս տեսնել վանահայր Պողոս վարդապետ Մալխասեանին եւ իմ վաղուանօթ Գրիգոր հայր սուրբին։ Գրիգոր վարդապետի մասին այսքանը կարող ենք միայն ասել, որ նա հանդուցեալ Դէորգ Դ. կաթողիկոսի հրամանով 1880 թուին ուղարկուած էր Խոր-Վիրապում մնալու իբրև միաբան, ուր մնաց մինչեւ 1883 թուի վերջը։ իսկ 1885 թուի կաթողիկոսական ընտրական ժողովում էջմիածնի միաբանութեան կողմից նշանակուած պատգամաւորներից մինն էր, և այժմ ներկայ Վեհափառ Կաթողիկոսի հրամանով արդէն 8 ամիս է, որ դարձեալ ուղարկուած է այնտեղ։ Դալով Պողոս վարդապետին, այսքանը յայտնի, է որ նա արդէն 13 տարի վանահայր է Խոր-Վիրապում։ Խոր-Վիրապի բնական դիրքը շատ գեղեցիկ է։ Վանքի պարսպից մի վերատաչափ հեռու լուսութեամբ հոսում է քաղցրահամ ջրով լի Մայր-Արաքսը։ Առաւօտեան արշալուսով զարդարուած Արարատի ձիւնապատ գագաթը և Արաքսի արծաթափայլ ջուրը, այդ սքանչելի տեսարանը անպատում բերկրութեամբ լցնում է նայողի սիրտը . . . .

Խոր-Վիրապի վանքը, որին հայ ժողովուրդը Ս. Լուսաւորիչ անուն է տալիս, շինել է 7-րդ դարում Ներսէս Դ. Շինողը իւր կաթողիկոսութեան ժամանակամիջոցում 64 -660 թուականներում. մենք այդ մասին տեղեկութիւն ունենք մի այլ պատմական գրքուածքից։ Վանքի երկայնութիւնը 16 արշին է. մեծ սեղանի երկու կողմում ունի մի մի խորան մօտ 5 արշ. մեծութեամբ. տաճարի շինութիւնը խիստ ամուր է և նոյնքր. գմբէթը շատ մաքուր ճաւում է անխախտ։ Եկեղեցին շինուած է երկու սիւնների վերայ, որոնց կէսերը միայն դուրս թողած են պատերից. արտաքին չքեղութիւնից զուրկ, բայց հոյակապ շէնք է. վանքի շինութիւնը այնքան բարձր չէ. ունի մի դուռ Արեւմտեան կողմում։ դրան առջեւ արժ. Ս. վ. Իսկանդարեանցը իւր վանահայրութեան ժամանակ՝ կանգնել է զանգակատան երկու սիւները 3 արշ. բարձրութեամբ։ Որովհետեւ ինձ աւելի հետաքրքրական էր տեսնել իսկական Խոր-Վիրապը, ես դուրս եկայ եկեղեցուց և 25 քայլ հեռաւորութեամբ դէպ հարաւ-արեւմուտք մօտեցայ Խոր-Վիրապի մուտքին և 24 աստիճաններով դեսնի մակերեւոյթից, մօտ 13 արշին խորութեամբ ցած իջնելով սանդուխքով, մտայ նորա մէջ։ Տարտարոսային ճանապարհը գրեթէ մի արշինից նեղ է և հարկ թէ մի մարդ կարողանում էր դժուարութեամբ վայր իջնել։ Վիրապը փորուած է բոլորակաձեւ, շրջանակի տարածութիւնը մօտ 21 արշին է. բարձրութիւնը մինչեւ առաստաղը մօտ 8 արշին է։ Առաստաղից մի նեղ շաւիղ ունի, որի միջոցով արտաքին աշխարհի մարդիկը հաղորդակցութիւն են անում այդ ստորերկրեայ բնակարանի հետ։ Վիրապի մէջ կայ 4 խաչքարեր պատերի մէջ, որոնցից մէկի վերայ նկատելի էր ի Թիւս այլ գրուածքի եւ հայկական թուական տառեր «ՃԺ», որը երեւի վերանորոգութեան ժամանակ պէտք է գրուած լինէր։ Արեւելեան կողմում կայ մի մեծ եւ մի փոքր պատուհան. երկու պատուհաններու մէջ տեղ գրուած է մի արշաչափ բար, որի վերայ ուխտաւորները կպցնում են վառած մոմեր, ձգելով այնտեղ դրած գանձանակի մէջ իրանց լուսան ի յիշատակ Ս. Լուսաւորչի։ Վիրապի առաստաղի արեւելեան կողմում կայ մի փոքրիկ ծակ, որի միջոցով լոյսը հաղիւ կարողանում է թափանցել վիրապի մէջ. դրան ասում են «պառաւի ծակ»։ Ա.յդ մասին ասանդարար պատմում են, իբրեւ թէ մի որ է Առաւուծաստաչոր պառաւ կին հրեշտակի հրամանով, ծածուկ կերպով ամենայն օր այդ ծակից ձգում էր մեր Լուսաւորիչ հօր, Ս. Գրիգորի համար մի կտոր հաց։ Ա.յդ տեղից դուրս գալով, մենք անցանք պառաւի հորը, որ համարեա կից է վիրապին։ Պառաւի հօրը ոչ այլ ինչ է եթէ ոչ ներսէս Դ.ի գերեզմանը. այդպէս ընդունում է եւ հայ ժողովուրդը. ունի 9 աստիճան, 4 արշ. խորութիւն, 6 արշ. երկայնութիւն և 3 արշ. լայնութիւն. ունի 3 աստիճան գերեզմանաձեւ շինուած. այդտեղ նոյնպէս վառում են մոմեր և խնկարկում։ Խոր-Վիրապի և պառաւի հորի վերայ շինուած է քարեայ մատուռը, ուր երբեմնապէս կրբեւ եկեղեցի աղօթում են, նոյնպէս վառում են մոմեր և խնկարկում։ Վանքի չրջապատից դուրս, 25 քայլ հեռաւորութեամբ կայ օթեւաց խաչի ուխտաւորին, որ մեծ նշանակութիւն ունի հայերի մէջ։ Օթեւաց խաչ ասում են այն պատճառով, որ երբ Բարդուղիմէոս առաքեալը գիշերում է Հայոց Արտաշատ քաղաքի աւերակների մէջ, առաւօտեան հեռանալու ժամանակ, մատով դրօշմում է քարի վերայ խաչաձեւ, և խաչի հետքերը երկու տեղ մնում են մինչեւ ցայսօր, որի վերայ հասարակ փայտով 2 արշ. տարածութեամբ ծածկել է 1857 թուին Երեւանցի Վարդան (այժմ Յարութիւն քահանայ) Քեռանդարեանցը։ Ա.յդ նուիրական ուխտատեղի խարխուլ եւ քայքայուած շինութիւնների անխնամ դրութիւնը խորին տպաւորութիւն է թողնում նայողի սրտին, որը անչուշտ պէտք ունի վերանորոգութեան՝ մի աչխատաւոր վանահօր շնորհիւ։ Չկայ դմնեա մի սենեակ, որ յարմարութիւն ունենար վանահօր բընակութեան համար, ուր կը մնայ ուխտաւորներինը. այս տարի Գրիգոր հայր սուրբի յորդորանօք մի դանձակեցի պարոնի բարեսէր նուիրատուութեամբ նոյն վարդապետը նորոգել է մի սենեակի պատը, որի մէջ ինքն է բնակվում։

Իմ տեսած Հայոց վանքերից միայն Հառիճոյ մենաստանի հռչակաւոր վանքն է, որ շնորհիւ Աղէքսանդրապոլի Յովսէփ ա. քահանայ Կոստանեանի ժողովարարութեան և անխոնջ աչխատանաց, ունի փառաւոր բնակարաններ, գեղեցիկ ճաշակով շինութիւններ. այնպէս որ մինչեւ անդամ իւր շքեղ դրութեամբ յարմարութիւն ունեցաւ հանգուցեալ Դէորգ Դ. կաթողիկոսի անցեալ 1871 և 73 թ. ամարանոցի համար։ Ա.յժմ դառնանք Խոր-Վիրապի տնտեսական դրութեան մասին մի քանի խօսք ասելու։ Որքան ես կարողացայ հաստատ տեղեկանալ նոյն իսկ վանահօրից, վանքը ունի մի մեծ այգի Երեւանում, երկու այգի Իւվալ գիւղում, և դրանք տալիս են վանքին բաւականաչափ արդիւնք. ունի 30 դեսեատին վարելահող և արօտատեղ։ Ա.յդ հողերը մշակում է մօտակայ հայ և թուրք գիւղերի ժողովուրդը և տալիս է վանքին տարեկան 10-12 խալվար ցորեան զուտ արդիւնք, որից հաղիւ 6 խալվարը միայն գործ է դրվում վանքի կառավարութեան համար. իսկ արօտատեղում արածում են վանքի 150-200 ոչխարները. 30 հատ կովեր, եզներ, գոմէշներ. ոչխարների մեծ մասը կթի է, իսկ կովերից միայն 10ը. շատ անգամ պատահում է արօտատեղից աւելացած խոտը ծախում են։ Խոր-Վիրապը, լինելով Հայաստանեայց նուիրական Սրբատեղերի և ուխտատեղերի նշանաւորներից մինը, առանձնապէս ունի իւր արդիւնքը։ Հայ ժողովուրդը ամենայն տեղերից մեծ բազմութեամբ միչտ գիմում է այդ Սրբավայրը ուխտագնացութեան նպատակով և ամենայն ջերմեռանդութեամբ ձգում է իւր լուման Լուսաւորչի գանձանակի մէջ, յուսալով որ կը կառավարուի Վանահայրը և թէ մասամբ նպատակ կը լինի իւր սիրած սրբատեղու պայծառութեանը։ Բայց ափսո՛ս այդ այդպէս չէ։ Բացի պատահական ուխտաւորներից, որ համարեա ամենայն շաբաթ լինում են, Ս. Լուսաւորիչ ունի իւր տօնակատարութեան յատուկ օրերը, տարուայ մէջ երկու անգամ։ առաջինը կրկնապատկի կիւրակէ օրը, իսկ երկրորդը աշնանը, և այդ երկու աւուր եկամուտը լինում է 200 ռուբլուց աւելի. դրա վրայ աւելացնենք և այն, որ այդտեղ դիմում են մահմեական քրդեր ու թուրքերը և իրանց սրտի չարմեռանդութեամբ անում են զոհաբերութիւններ, նուիրում են վանքին ոչխարներ, կովեր և այլն։ Քրդերը աւելի չեռմեռանդ են թուրքերից։ Ես օրքան տեղեկացայ, Խոր-Վիրապի արդիւնքը հասնում է 1000-ից 1100 ռուբլի. վանքը ունի մի պարտէզ որմով շրջապատած բարձրաւանդակից ներքև և ջրվում է չրհոսքի ջրով։ Խոր-Վիրապից 5 վերստ հեռու Արեւելեան-հարաւում շինուած է գեներալ Կախանովի հոյակապ կամուրջը, որի միջոցով չուր է վերցնում Արաքսից, կառավարութիւնից իւր վերառած հողերը ջրելու։ Ուխտաւորի պարտաւորութիւնը մեր կարողութեան չափ կատարելուց յետոյ, նոյն աւուր երեկոյեան 4 ժամին մենք թողինք Խոր-Վիրապը և վերադարձանք Երեւան։

Մ. ԵՆԳԻԲԱՐԵԱՆՑ
(Աբովեան)

ՔԻՐԱԼԸՔ ՔԵԱՐԿԻՐ ԷՎ

Կէսիք Բաշա ճատաէսինէ ժողովարանն ալի ենընտա 7 օտալը զպէթ մուն թագամ եարբլիզ։

Թալիպլիսի օլան, Պաղչէ Գարուսունտա Շէյխ-իւլ-Իսլամ խանէն ալթընտա նիւմէրօ 5 մաղազայէ մուրաճաաթ լիթմէլերի իլան օլունուր։ 1—6

ԻԼԱՆ

Ախչամիարը սատի՞ օն պլրի երեմի կէչերէք քէօփրիւտէն հարաքէթլի Պէյքօղա դատար կիտէն երեմի իւչ նումէրօլու վարսուն չէհրը թէչրին էվէլին եէտանճի սալը ալրշանընտան լիթիարէն բաղարտան մատա կիտնէրտէ քէօփրիւտէն ատի՞ օն պլրը պուչուքտա հարաքէթ խէնճէկի Շերքէթը Յարէխ խուարէսի թարաֆընտան իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Քիլիսէ ճամիի չէրիֆի ճիվարընտա Զէյրեք ճատաէսինէ քիչատը մուգարբէր օլան թարիգէ թեսատուֆ լիթմէսինէն տօլայը Հաճի Հաֆըզ էֆէնտի վէ չէրիբէլերինի օրատա միւթէսարրըֆ օլտուգլարը գբրդ պլթը նումէրօլու մէնղիլ պաղչէսինէն պիլ միւպարա

պէտէլի վերիլմէք լազըմ կէլէն իւչ եիւզ օթուզ պէշ զբրա մահալին պէհէր զբրաբ աթիգինէ իսթիմլագ գարարնամէսի միճիպլինճէ թալին օլունան հէյէթ թարաֆընտան օթուզ զուրուշ պէտէլ թագտիր խտիմիշ վէ պունդն թարիգէ թէսատուֆ իտէն սաղիր մանթալաբ իլէ գուլու վէ էթրաֆ մուհաֆազա տիվարլերինին իգթիզաբը վէ գատէմի վէճճէլ տարէք ճանիպլինտէն ինչաբը գարարլաչարբրլմէշ վէ գարարտամէի մէգբիւրն սէքիզինճի մատատէսի հիւքմինճէ իբինճի տարիբէի պէլէտիլ գաբուսընա վէ մէգբիւր պաղչէնին միւնասիպ մահալինէ պիրբը վարագա թաալլիգ եթտիրիմի օլմաղլա քէ.ֆիլէթ իլան օլունուր։

8 Թըշրինի էվվէլ 302

ԻԼԱՆ

ԽԱՉԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Էրզագ անպարրնա արնանագ նօհուտն գարարը գաթիսի Թըշրինի էվվէլը բումինին օն իւչինճի բաղար իրթէսի կիւնիւ վիրիլէճէկինտէն, Թալիպ օլանլարրն եէվմի մէգբիւրտէ նիհայէթ սաաթ օնա գատար Խագինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

6 Թըշրինի էվվէլ 1886

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԷՐԻՐ

Ուրֆատա պուլունան վէ պուլունարբրլաճագ օլան ասաբիրի Շահանէ իչին սէնէի հալիյէ Թըշրինի սանխսինտէն իթիպարէն պէր սէնէլէք օլարագ միւպարեաը գօնթրաթօյա բաղթ օլունճաճագ օլան էրզագը միւթէնէվիյէտէն,

Նանը ադիղին պէհէր գբյէի ճէտիտի գբրդ ալթը, եէթմիշ եէտի բարա.

Ցագիգին՝ գբրդ պէր, օթուզ պէր.

Պէքսիմէթին՝ ալթմըշ իքի, օթուզ պէշ.

Կիւչթին՝ եիւզ սէքիզ, օթուզ տէօրթ.

Էրզին՝ տօգսան իւչ, էլլի իւչ.

Բուղէնը սատէնին՝ իւչ եիւզ ալթմըշ տօգսու

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՍՅԹ 1884 ՏԱՐԻՈՅ 1,718,462

ՆՕՐԹՀԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՍՅԹ 1884 ՏԱՐԻՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վստահաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ յարդ տուած վնասին 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ Ոսկի 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողը կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գումրկօն խանի անկիւնն Վերկոթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

PAPIER FAYARD ET BLAYN

ՎԱՓՍԱԿՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ կը հաստատէ անոր գործածութիւնը՝ բժշկելու համար Ցօղաց-ները, Վէրերը, Ապտակները, Հաբեր-քիները։ Կարելը եւ ալը։ Գինն է 1 ֆրանք, կը գտնուի ամէն Դեղավաճառաց քով։ Դիմել առ Բարիզ, Սէն-Մէնի փողոց, թիւ 30։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԳՈՒՐԻՔ ԶՕՐԱՅՈՒԺԻՔ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՔ

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄԱՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

Ամենազգու կազդուրիչն զոր պարտուն գործածել Ապաքինողները, Տեսրերը, կանայք, տկարակազմ Տղայնեն և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանաց և Զգայնեան Ոսկրային դրութենց կազմութեան և Զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

Վիալի Գինին ամենէն ազգու գեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Պատանդսի ամեն ցաւերու, Փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւայլն։ Ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Զգայնի ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաշուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ֆ. Վիալ, Պուրպոն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալբրանտիի դեղարան Տէլլա-Սուտա, իրա մեծ փողոց 169։

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CRÉDIT

Գնուածն և վաճառուածն ամեն տեսակ արժէթղթոց **ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿ** ամեն տեսակ կարգներու

ԹՆԱՑՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

Կեդրոնատեղի 116, Հրապարակ Լաֆայէթ, Բարիզ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆԳ

Կանխիկ և «ապառիկ» վաճառուածն ֆրանսական բաժնեւոր պարտաթղթոց—Վիլ տը Բառի 3 % փոխառութիւն 1868 ի, 69 ի, 71 ի, 75 ի, 76 ի (4 %), Գոնտոր Ֆոնտի տը Ֆրանսա 1853 (3 %) Գոմիտնայ 1860, 79, 80, Ֆոնսիէռ 1877, 79, Պանք լօքալ-էգզէռ 1880, Վիլ տը Լիոն 1880, Լիլ 1860, Ամիէն 1881, 1/4 Վիլ տը Բառի 1871, 1/10 Գոմիտնայ 1860, 1/10 Ֆոնսիէռ 1883 եւն. եւն։

Վիճակախաղութիւնք տեղի կ'ունենան ամեն ամիս և գլխաւոր բաժիններն են 5,000, 10,000, 20,000, 30,000, 40,000, 50,000, 100,000 և 200,000 ֆրանք։

ԹՆԱՑՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿԻՆ կը վաճառէ այս ամեն արժէթուղթերն ի փոխարէն ամսական 5, 10 և 20 ֆրանքի։ Գնողն ազատի կ'ստանայ իւր պարտաթղթոց թիւերուն և իրաւունք կ'ունենայ թէ՛ վիճակախաղութենց և թէ՛ տոկոսի կարգներուն, «իբր թէ ամբողջովին վճարած լիներ գումարը»։ Ամսական սաստգրքերը կը ներկայացուին գնողաց ցոյց տուած բնակարանը։

Մատրագրելու համար, դիմել առ ԱՊՈՍՈՒԼԼԱՇ ՆԻԼՍՈՆ ԵՓ., ընդհանուր ներկայացուցիչ բովանդակ Թուրքիոյ համար։ Գրասենեակք թիւ 4, Պահչէ-Գարու, Կ. Պոլիս։

Գործակալութենց և սատրագրութեանց ինդիրք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներէ դրկուելու են նմանապէս առ Ա. Նասի ԷՖԷնտի։

Գործակատարք
Պ. Ֆ. Դ. Քիլիէպեան, Գինիչ
Պ. Ա. Քիլիսճիօղլը, Այցելու-Գործակատար
Պ. Յովսէպ Պ. Դալէնտեան, ի Պրուսա
Պ. Մկրտչ Մօրուսեան, Լիմմր և Հրկակայքը
Պ. Ն. Կոստանդէ, ի Սէլանիկ
Պ. Նարան Ռէնէլ, ի Դամասկոս՝ Սուրիոյ համար
Պ. Յովհաննէս Նամանդեան, ի Կէշիպզլու։

ԴԵՂԱՐԱՆ ՆՈՐՄԱԼ

Հ. ԷՄԻՐԶԷԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՄԱՀՄՈՒՏԻ ԹԻՒՐՊԷԻ ԴԷՄ

Կը ծանուցուի արդոյ հասարակութեան թէ սոյն դեղարանն, որ արդէն ծանօթ է երկու տարիէ ի վեր և դեղոցներն չարիաղանց գոհ մնացած են, առաւել գոհացուցիչ դիրքի մէջ է այսօր ամէն նկատմամբ։

Տոքթոր Նազարէթեան իւր ուսումն Գազիոյ մէջ առնելէ և երկար տարիներ հիւանդանոցաց մէջ աշխատելէ յետոյ Պոլիս վերադարձած ըլլալով, սոյն դեղարանի մէջ ամէն երկուշաբթի և հինգշաբթի ժամը 5—8 հիւանդ պիտի ընդունի. շաբաթ օրերը ձրիաբար պիտի ընդունի կարօտներն։

Աւելորդ կը համարինք Տոքթորի արժանեաց մասին գովեստ շռայլել։ Իւր երկարամեայ փորձառութիւնքն կրնան վստահացնել հասարակութիւնը։

Առատաբարոյժ Տոքթոր ժողովի Նազարեաս ևս ամէն օր մինչեւ կէս օր ակայի վերջերեալ հիւանդութիւններ պիտի դարմանէ։

ԱՃԵՐԻ ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԼԱՆ

Արեան անմաքրութիւնը յանուղ կը բերէ կազմութեան մէջ ուժի և առոյգ վիճակի նուազումն, որ կը պատճառէ խոյլ և բազմատեսակ խուլական հիւանդութիւնք, մարթի փչուելք, շարաւոյց պալարներ, ուռոյցք, վէրք, գոնոթութիւն, օձիկ, ոսկորի հիւանդութիւնք, հոլմախտ (եէլ) և ջրացաւ։

Արեան մէջ խոյլի հակամիտութիւնը ընդհանրապէս ուրիշ շատ հիւանդութիւններ ալ կը պատճառէ, ինչպէս ոտամորմի, երիկամանց և լեարդի պարուութիւնք, դալլուկ, անմարսողութիւն, թանչք, մելամաղձոտութիւն, սրտի հիւանդութիւնք, ընդհանուր անզօրութիւն և շատ տարբեր թոքային պախտ։

Աչաց և ականջի վերք և այլ նման հիւանդութիւնք ընդհանրապէս խոյլային արբանյութեան հետեւանքն են։

Կանայի տկարութիւնք ընդհանրապէս ապացոյց են թէ կազմութեանը մէջ հիւանդոտ վիճակ մը և խոյլային պրանդութիւն կայ։ Նաեւ գաղիական ախտն արեան թունաւորման ամենէն սոսկալի տեսակն է և ամենէն վտանգաւոր ապրիւր խոյլային հիւանդութեանց ծագումն տալու։

Այդ արեան ամեն տեսակ անկարգութեանց և խոյլային հիւանդութեանց համար Ա.ցերի պտուղ Սարսափարիլլայի բաղադրութիւնը պիտացած դարմանիներուն մէջ ամենէն զօրեղն և լաւագոյն դեղն է, ինչպէս թարմութիւնը մարմնոյն հաստատած է։

Կը ծանուցուի դեղավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Ղալաթիա Բէրլիզմէ բարար Եէնի Ճամիի գրան կից Ս. Փ. Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատունը։

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱՆՈՒՆ, ԿԻԼԻՄԷՋ ԵՂԲԱՐՔ

Բերայի Մեծ-փողոց, 305

Գոնգատիրայի մօտ

ՔԱՂԱՔՆԵՐ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ՏՈՒՐԱՁՆԵՐ

ՎԱՃԱՌԵՆԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ

Ալարմի համար տասներկու քարդ եւ ապսպրող ամեն անձ ձրիապէս կ'ստանայ վեց մանրանկար սիրուն կենդանապրեր։

Ց. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Ա. ԶՄԱՏՈՒՆ

Ի ՊԱՅԶԷԶԼ ՀԱՄՈՒԶ

ՖԻՆ ԱՆՇՃԵԼԱԲ ԵՕԳՈՒՇՈՒՆ Ա. ՊՕԼԻՍ

Սոյն կազմատան մէջ կան Եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենայներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ԶՕՓԱԼԻՐ ԳՆԵՐՈՎ

Գիրքեր գեղեցիկ և հաստատուն

ՏՈՒՄՈՍՆԵՐ, վաճառականաց եւ ԱՅՑԵՏՈՄՈՆԵՐ, խիստ մաքուր և ընտիր։

Ցամաքորդաց դիւրութեան համար կազմատունը ունի իրեն կցորդ վաճառատուն մը թիւ 27 Ֆինճանճըլար-եօղուշը, ուր կ'ընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաեւ գրագրական ամեն տեսակ պիտոյք, ընտիր թուղթ, գրիչ, տուշաք, պայուսակ, գրապանակ եւ եւն։

ՄՈՒՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԼԻԼԷԲՈՒԼԻ ԵՒ ՄԻՍԼԻՊՈՒԼԻ ՄԷՋ ԲԱՌԱԼ ԸՆԹԱՑՔԻ

Անուանք	Գնանոց	Անուանք	Գնանոց
Գանոգրաս	1200	Պիթիաս	3000
Ֆէրրա	1000	Օսարիս	3000
Օսմանլի	1000	Դէրթիս	3000
Մեսաճիլիս	3250	Բերա	3000
Թրիպա	3250	Լոդիա	800
Մակասար	3250	Օլիմաս	800
Մարիսթիս	3250	Անսի	700

Դիմել առ Ֆ. Թ. ՈՒԻԹՈՒԼ և ԸՆԿ. Մէյտանլըկ փողոց, Ուիթոլ խան

ՀԵՏԱՑԷ ՄՈՒՍ և ԸՆԿ

518 Հ. Հէյտ Ոգրիդ, Վիվրաշ

ՈՒԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մ-ը-ինլիպ Լ Բ-ՐԷԼ ԳԷԼ-ԼԱՆԱՆ-ԳԱ-ԲԱՌ-ՂԷ

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաֆոսմ երթալիք յատաքիայ շոգենաւն է Ուրֆան որ հոկտեմբերի 20ին Մարսիլիայէն և հոկտեմբեր 27ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յատաքիայ շոգենաւն է Մեռ որ պիտի մեկնի հոկտեմբեր 27ին։

Ո-ՂՂԷՆ Լ ԱՐ-Ի ՈՒԵ-ԳՈՒԵՐԻՆ

Նաւագէնի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԵՒՈՒԹԻ ՕԼՊՈՒՆ
Թիւ 17-18 Գիւշիւք Միւսէթ
514 Մոմխանէ փողոց, Թիւ 141

ԹԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՒԱԶԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ուր-ուեր-ուեր-ուեր Ն-ԷՆԻ ԼԻԼԷԲՈՒԼԻ Ա-ՐԵ-ԼԻՑ ԳԷԼ.

Ուղեւորք և տարանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոսթոնի, և Միացեալ Նահանգաց Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նեմանատէս Հալիֆ, Ռուէնի, Բարիզի, Լանտոնի, Կասլոգի, Մանչէսդրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ մի փոքրիկ մը Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Քիւոթ շոգենաւը, նաւապետ Ճոնէս, հոկտ. 27ին Լիվերբուլէն առաջ կ'ուղղուի։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՇՈՒՏ
Թիւ 1 Լուշիւք Հալի
Վասա խան Ղալաթիա

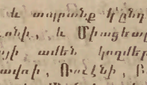

ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՒԱԶԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒԹ

Ընդ Էվ Ուէլլ, Կ. Պոլսոյ Լ Օ-ԹԷԱՅ

ԹՈՎ ՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Գնանոց	Անուանք	Գնանոց
Ալպանս	2,000	Լէանդրօ	4,500
Անճէլոս	3,000	Պարենկս	4,300
Ալկս	1,300	Պարարեն	2,500
Պասսանս	3,500	Միրս	2,000
Գօրտոնս	2,200	Նէրս	2,000
Զրաս	2,000	Թէլլս	5,000
Գէլրս	2,600	Օրլանս	3,000
Գալիբոս	2,500	Գէրմանդ	4,500
Գամէս	2,100	Գէրս	2,000
Գաբրս	2,000	Բասիֆիկ	1,200
Գամս	2,700	Բարէրմ	3,200
Տէմս	2,500	Բաբէր	1,700
Տամիս	1,800	Փիրս	2,800
Էրմաս	2,600	Լիսլոս	4,400
Էրսաս	2,600	Լիսնայս	3,200
Ֆիլլ	800	Լոյս	3,000
Ֆիս	1,700	Լանմոս	5,500
Ֆլամինկ	1,600	Լանէս	3,500
Կոլիէս	5,500	Պաէրնս	4,000
Կիրամս	2,200	Սաբէս	2,000
Կոզ	1,800	Միլիս	2,000
Կրոսս	2,200	Սորենս	4,300
Հանկս		Թասաս	1,200
Հերս	2,000	Թ. Ուիլլզ	3,000
Հիսամիս	3,000	Թիկեր	1,300
Հիսմէրդ	1,200	Թոլէս	2,800
Ճիս	2,300	Քանդս	3,600
Քէլս	2,000	Նէտս	1600
Քոմս	2,200	Զէպրա	3,000
Լէս	2,000	Զէրս	41,0

Ուիլսոն շոգենաւը, նաւապետ Նիւմէն, ընդհանուր վաճառքով Հալէն ասա հասած է։ Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կը ցուցնուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալ
Թիւ 17-18, Գիւշիւք Միւսէթ
514 Խան Ղալաթիա

ՍՈՒԷՏ-ԼԷՅԼԱՆԴ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՒԱԶԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ուր-ուեր-ուեր-ուեր Ն-ԷՆԻ ԼԻԼԷԲՈՒԼԻ Ա-ՐԵ-ԼԻՑ ԳԷԼ.

Անուանք	Գնանոց	Անուանք	Գնանոց
Աէրէրիան	2500	Գարթանան	3700
Ալզարիան	2500	Գրամիան	3700
Անտալուզեան	2500	Գրամանան	3700
Ամերիան	2500	Իգիպտիան	5500
Առնպիան	3700	Կլիբրիան	5500
Գալարիան	6000	Խարբրան	5500
Գուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քանթիլեան	800	Լիկուրգան	2500
Սարդինեան	2000	Լիսան	800
Տուրոյ	700	Օրսորիոյ	700
Էմիրքան	3700	Բերմիան	3800
Ֆագիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆաղէրիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՆՊՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միւլէթ խան, Ղալաթիա
Նաւատեղք, Պարանայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվերբուլ

Գործակատարներ
Կ. Պոլիս, Խուսրաւ Լաֆիզնդէն.
Ճիրպայլար, Պ. Ս. Բարբէր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վանհան և ընկ.
Մարդա, Ա. Քանիլիրի
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորդատոյ
Զմիւռնիա, Պ. Ուեդ և ընկ.
512

Ա. ՅԱՄԱՌՅԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐԻ

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՈՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻԻՏԱԲԷՍԹԻ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿ ՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօվէն Բարաքար
» լիազօր գործակալ. Մ Նազարէթ Եազճեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Անցեալը կը համարիմք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զատակոց տէր անձանց իրր նուիրական պարտականութիւն մէջ տարեկան փոքրիկ գումարով զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զատակաց ապագան ապահովել. կամ ի տնբութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զատակները աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար։ ուստի արդոյ հասարակութեան լաւագոյն ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և միճակախաղութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Փետրաբերի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամեն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրուան—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 1/2 ոսկի տարով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց։ Եւն. Եւն։

Փափաքողք ազատ են ընկերութեան պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն ստանալ Եւրոպայի մեծ դրամատուններէն։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԵՒ ԱՑՐԻՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՑԱԿԸ

1886 Սեպտեմբեր 1 Հարաւարաթի օրէն սկսեալ մինչև Հոկտեմբեր 31

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղեռէն կամարքէն ելնող շոգենաւերու երթեւեկութիւն

Ժամերը

Ժ. Ր.
»1 — Եէնիմ. Մեզ. Պեօյիւք. Թար. Եէնիք. (Եէնիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 18
»1 35 Եէնիք. Մեմէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկէք (Ալանավուգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 25
»2 — Ր. և Ա. Գամ. Եէնիմ Մեզարդ. Պեօյ, Թարապիա Եէնիքեէյ (Եէնիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 32
»2 50 Եէնիք. Մեմէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկ. Պեկէքէի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 19
3 30 Եէնիմ. Մեզարդ. Պեօյ. Թար. Եէնիք. Մեմէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկէք (Պեկ. պիտի հաղորդակցի) 17
4 30 Ա. Գամագ Եէնիմ. Մեզ. Պեօյ. Թար. Եէնիք. Մեմէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկէք Ուրկ. Ուրք. Օրթ. Պեշիք. 48
5 45 Եէն. Մեզ. Պեզ. Թար. Եէնիք. Մեմէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկ. Ուրն. Գուրուչ. Օրթ. Պեշ. 25
6 30 Եէնիմ. Մեզարդ. Պեզիւք. Թարապ. Պեյգոզ Բարայ. Եէնիք. Մերկ. Գոնլրճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Ամամ. Զեկեկ. Պեյլեր. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իւսկ. 6
8 45 Ա. և Ր. Գամ. Եէնիմ. Մեզարդ. Պեզ. Թարապ. Եէնիք. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկ. Ամամ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Մեմէնիա պիտի հանդիպի) 32
10 — Մեզարդ. Պեզ. Թարապ. Եէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Ամամ. Օրթաք. Պեշ. 34

Ամամ-ավարտիկ կամարքէ ելնող շոգենաւերու ժամերը

»12 40 Պեկէք Ամամ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 28
»1 15 Ամամ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապ 6
»1 40 Պեկ. Ամամ. Գուր. Օրթ. Պեշիք 34
»2 10 Պեկէք Ամամ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. Գապ. 28
»2 45 Ամամ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիքթաշ (Բացի ուրբաթէ) 4
»3 25 Պեկէք Ամամ. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ 34
4 30 Պեկէք Ամամ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. Գապպամաշ 4
10 55 Հիսարեն ուղղակի կամուրջ 25
11 15 Պեկէքէն ուղղակի կամուրջ 6

Ամիսական եղեռէն կամուրջ ելնող շոգենաւերու ժամերը

»12 35 Ամամ. Զեկեկ. Պեյլ. Գուզ. Գապ. 19
»1 — Պեյգոզ Բարայ. Գանդրճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
»1 35 Գանտ. Վանիք. Զեկեկ. Պեյ. Գուզկ. 21
»2 45 Պեզ. Թար. Պեյգ. Բարայ. Ր. Բ. մահ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զեկեկէ. Պեյլէրդ. Գուզկ. 20
2 45 Գանտիլ. Վանիք. Զեկեկ. Պեյլ. Գուզկ. Պեշիք. 23
4 10 Գանտ. Վանիք. Զեկեկ Պեյլ. Գուզկ. Իւսկ. 28
4 30 Պեյգ. Բարայ. Ր. Բ. մահ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զեկեկ. Պեյլեր. Գուզկ. Իւսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Բ. Մահ.) 49
10 20 Գանտիլլեն ուղղակի Զեկեկեքէզ 23

(Բաց է կիրակի օրերէն) կամարքէն Եւրոպական եղեռէ երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

»2 15 Գալաթա. Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Զեկեկ. Ամամ. Գանտլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանտիլ. Մերկ. Եէնիք. Բարայ. Պեյգ. Թարապ. Պեզ. Եէնիմ. 6
»2 30 Պեշիք. Օրթաք. Գուր. Ամամ. Պեպէք Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թար. Պեզ. Մեզ. Եէնիմ. Ր. և Ա. Գամագ 48
3 45 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Ամամ. Պեպէք Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թար. Պեզ. Մեզ. Եէնիմ. 25
5 15 Գալաթա. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Ամամ. Պեպէք. Ր. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Մեմէն. Եէնիք. Պեյգ. Թարապ. Պեզիւք. Մեզար. Եէնիմ. և Գամագեր 32
6 45 Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Զեկեկ. Ամամ. Գանտլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանտիլ. Մերկ. Եէնիք. Պեյգ. Թարապ. 19
8 30 Պեշիք. Օրթ. Ամամ. Պեպ. Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թարպ. Մեզար. Պեզ. 34
10 — Եէնիք. Թար. Պեզ. Մեզ. Եէնիմ. 17
10 30 Ր. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Մեմէն. Եէնիքեզ, Թարապիա, Պեզիլ. Մեզար. Եէնիմ. 20
11 40 Եէնիք. Թարապ. Պեզիւք. Մեզարդ. Եէնիմ. 32
11 40 Պեպ. Ր. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Մեմէն. Եէնիք. 25

Կամարքէն Ամբավարտիկ եղեռէ ելնող շոգենաւերու ժամերը

»1 35 Ուղղակի Պեպէք 28
»2 10 Ուղղակի Ամամաւտ. (բացի ուրբաթէ) 4
»2 55 Ուղղակի Պեպէք 34
3 55 Ուղղակի Պեպէք 4
10 — Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Ամամ. Պեպ. Ր. Հիսար (Ալոգիր եկող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 25
10 35 Պեշիք. Օրթ. Գուր. Ամամ. Պեպէք 6
11 10 Գալաթա. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Ամամ. Պեպ. Ր. Հիսար Պոյաճ.քէզ 19
11 10 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Ամամ. Պեպ. 28
12 5 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Ամամ. 6

Կամարքէն Ամբավարտ եղեռէ երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

»1 30 Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զեկեկ. Վանիք Ա. Հիսար Գանտ. Բ. պահճէ. Պեյգ. Եէնիքեզ 19
»2 15 Ուղղակի Գանտիլի 23
3 35 Ուղղակի Գանտիլի 28
3 — Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զեկեկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Բ. պահճէ Պեյգոզ (ուրբաթ օրերը Բ. Բ. մահ. 21
9 35 Պեշիքթաշ, Գուզկլուճեճ. Պեյլեր. Զեկեկ. Վանիք. Գանտիլ. (Գանտիլի գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլի Ա. Հիսար Գանտ. Բ. Բ. մահ. Բարայ. Պեյգ. Թար. Մեզ. Գավ. 18
11 — Պեշիք. Գուզկ. Պեյլեր. Զեկեկ. Վանիք. Գանտիլի Պեպէք (Գանտիլի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 21
11 20 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանտ. Բ. Բ. մահ. Բարայ. Պեյգ. 23
11 45 Գալաթ. Գուզ. Պեյլ. Զեկեկ. Վանիք. 34

» Այս նշանները կրող շոգենաւք Հոկտ. 16 էն քատրդ մը վերը պիտի երթան։

ԻՄԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵԻԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Բաց ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

Իսկիւտարէն	Կամարքէ	Կամարքէն	Իսկիւտար
— —	5 45	— —	7 —
— —	6 25	— —	8 15
12 30	7 —	12 45	8 45
1 —	8 15 Պեշիք	1 45	9 15 Պեշիք
1 30	9 —	1 45	9 50
2 —	9 30	2 20	10 15 Պեշիք
2 30	10 45	2 50	10 45 Գ.
3 5	10 5 Պեշիք	3 20	11 5
3 45	Ֆէրիպօյ 10 45	4 5 Պեշիք	11 25
3 35	11 — Գ.	5 —	11 50
4 20	12 5	5 30	12 5
5 —	Ֆէրիպօյ 11 40	6 5 Պեշիք.	12 5 Գ.
4 50	Վանիր 12 5		
5 15	Պեշիք		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամարքէ	Կամարքէն	Իսկիւտար
— —	6 30	— —	6 25 Պեշիք
— —	7 —	— —	7 —
— —	8 10 Պեշիք	1 —	8 15
1 —	8 45	1 40	9 — Պեշիք
1 45	9 30	2 25	9 35
2 30	9 55 Պեշիք	2 55	10